

Sag C-170/21**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

15. marts 2021

Forelæggende ret:

Sofijski rajonen sad (Bulgarien)

Afgørelse af:

15. marts 2021

Sagsøger:

Profi Credit Bulgaria EOOD

Skyldner i hovedsagen:

T.I.T.

Hovedsagens genstand

Anmodning indgivet af sagsøgeren om udstedelse af et betalingspåbud i henhold til artikel 410 i Grazjdanski protsesualen kodeks (den civile retsplejelov, herefter »retsplejelovens«) vedrørende et pengekrav mod skyldneren bestående af et hovedkrav, aftalemæssige renter, et vederlag for købet af en pakke af tillægsydelser og morarenter i henhold til en forbrugerkreditaftale indgået mellem parterne.

Den præjudicielle forelæggelses genstand og retsgrundlag

Fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugerftaler.

Artikel 267 TEUF

Præjudicielle spørgsmål

1. Skal artikel 6, stk. 1, i direktiv 93/13/EØF fortolkes således, at retten i sager om udstedelse af et betalingspåkrav, hvori skyldneren ikke deltager, er forpligtet til ex officio at undersøge, om et kontraktvilkår er urimeligt, og til at undlade at anvende dette, såfremt der er mistanke om, at det er urimeligt?
2. Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende: Er den nationale ret forpligtet til helt at afvise at afsige en kendelse, hvorved der udstedes et betalingspåkrav, hvis en del af kravet er baseret på et urimeligt kontraktvilkår, som har betydning for omfanget af det krav, der gøres gældende?
3. Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende og det andet spørgsmål besvares benægtende: Er den nationale ret forpligtet til at afvise at afsige en kendelse, hvorved der udstedes et betalingspåkrav, for så vidt angår den del af kravet, der er baseret på det urimelige kontraktvilkår?
4. Såfremt det tredje spørgsmål besvares bekræftende: Er retten forpligtet til – og i så fald under hvilke betingelser – ex officio at tage hensyn til et kontraktvilkårs urimelighed, hvis der foreligger oplysninger om en betaling i henhold til dette vilkår, herunder at modregne denne betaling i andre udestående skyldige beløb i henhold til aftalen?
5. Såfremt det fjerde spørgsmål besvares bekræftende: Er den nationale ret bundet af en højere instans påbud, som i henhold til national ret er bindende for den instans, hvis afgørelse prøves, hvis disse påbud ikke tager hensyn til konsekvenserne af et kontraktvilkårs urimelighed?

Anførte EU-retlige forskrifter og retspraksis

Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler, artikel 6, stk. 1.

Den Europæiske Unions Domstols sag C-243/08 [jf. konklusionen]

Anførte nationale retsforskrifter og retspraksis

1. *Grazjdanski protsesualen kodeks* (den civile retsplejelov, herefter »retsplejeloven«):

Artikel 278. [Denne bestemmelse vedrører appellerne. Disse afgøres ved et lukket retsmøde. Den appelafgørelse, som træffes her, er bindende for den lavere retsinstans.]

Artikel 410. (1) *Rekvirenten kan anmode om udstedelse af et betalingspåbud:*

1. vedrørende pengekrav eller krav på fungible goder, når Rajonen sad [kredsdomstol] har kompetence i sagen, [2. vedrørende udlevering af rørlige ting]

(2) Anmodningen skal indeholde en begæring om et fuldbyrdelsesgrundlag og opfylde betingelserne i artikel 127, stk. 1 og 3, og artikel 128, nr. 1 og 2. [...]

(3) (ny – DV, nr. 100 af 2019) Når kravet følger af en forbrugeraftale, skal aftalen, såfremt denne er affattet skriftligt, vedlægges anmodningen med alle bilag og ændringer samt eventuelle relevante generelle forretningsbetingelser.

Artikel 411. Anmodningen skal indgives ved den Rajonen sad, i hvis retskreds skyldneren har permanent adresse eller hjemsted [frist for undersøgelsen af den stedlige kompetence]. En anmodning mod en forbruger skal indgives ved den ret, i hvis retskreds denne har sin aktuelle adresse, eller i mangel af en aktuel adresse [ved den ret], i hvis retskreds vedkommende har permanent adresse. [Proceduren for indgivelse ved en ret, der ikke har kompetence].

(2) Retten prøver anmodningen i et forberedende retsmøde og udsteder inden for fristen i henhold til stk. 1 et betalingspåbud, bortset fra i følgende tilfælde:

1. når anmodningen ikke opfylder betingelserne i artikel 410 og ansøgeren ikke afhjælper fejlene senest tre dage efter meddelelsen herom

2. anmodningen er i strid med loven eller redelig handlemåde

3. (ny – DV, nr. 100 af 2019) kravet følger af et urimeligt kontraktvilkår i en forbrugeraftale, eller der er begrundet mistanke herom

4. og 5. [Disse bestemmelser vedrører den situation, at skyldneren ikke har nogen permanent adresse i Bulgarien eller ikke udøver sin aktivitet i Bulgarien.]

(3) Såfremt anmodningen imødekommes, udsteder retten et betalingspåbud, som forkyndes for skyldneren i kopi.

Artikel 413. (1) Betalingspåbuddet kan ikke anfægtes, bortset fra sagsomkostningerne.

(2) En kendelse, hvorved anmodningen om udstedelsen af et betalingspåbud helt eller delvis afslås, kan anfægtes af rekvirenten ved en appel; det er ikke nødvendigt at vedlægge en kopi med henblik på forkyndelse.

Artikel 414. Skyldner kan gøre skriftlig indsigelse mod betalingspåbuddet eller dele af det. [Begrundelse for indsigelsen].

(2) Indsigelse skal fremsættes inden for en frist på to uger efter forkyndelsen af betalingspåbuddet. Fristen kan ikke forlænges.

Artikel 415. (1) Retten gør i følgende tilfælde rekvirenten opmærksom på muligheden for at anlægge sag:

1. *hvis der er gjort indsigelse inden for fristen*
2. *[Forkyndelse, hvis skyldneren ikke kan findes]*
3. *hvis retten har afvist at udstede en kendelse om betalingspåbud.*

(2) Hvis retten i den i stk. 1, nr. 2, omhandlede situation har gjort opmærksom på muligheden for at anlægge sag, udsætter den fuldbyrdelsen, såfremt der er udstedt en fuldbyrdelesordre i henhold til artikel 418.

(3) Søgsmålet i henhold til stk. 1, nr. 1 og 2, er et anerkendelsessøgsmål, mens søgsmålet i henhold til nr. 3 er et fuldbyrdelesessøgsmål.

(4) Søgsmålet skal anlægges senest en måned efter meddelelsen [beskrivelse af retsafgiften]

(5) Såfremt rekvirenten ikke fremlægger dokumentation for sagens anlæggelse inden for fristen, ophæver retten helt eller delvist kendelsen om betalingspåbuddet og det i henhold til artikel 418 udstedte fuldbyrdelesgrundlag.

Art. 416. *Såfremt indsigelsen ikke fremsættes inden for fristen [eller den trækkes tilbage, eller den dom, hvormed kravet fastslås, bliver retskraftig], bliver betalingspåbuddet retskraftigt. [Der gives en fuldbyrdelespåtegning].*

Artikel 422. *(1) Søgsmålet med påstand om anerkendelse af kravet anses for at være anlagt på det tidspunkt, hvor anmodningen om udstedelse af et betalingspåbud blev indgivet, såfremt fristen i henhold til artikel 415, stk. 4, er blevet overholdt.*

(2) Sagsanlægget i henhold til stk. 1 medfører ikke, at den foreløbige fuldbyrdelse udsættes [...].

(3) Såfremt søgsmålet forkastes ved en retskraftig dom, standses fuldbyrdelsen [...].

(4) Der udstedes ikke noget kontrafuldbyrdelesgrundlag, hvis søgsmålet forkastes, fordi kravet ikke kan gennemføres.

2. Zakon za zadalženiata i dogovorite (lov om forpligtelser og kontrakter, herefter »obligationsloven«):

Artikel 76.*(1) Den, der skylder den samme person flere ensartede ydelser, kan, i det omfang fuldbyrdelsen ikke er tilstrækkelig til, at samtlige krav indfries, beslutte, hvilke af disse vedkommende indfrier. Hvis vedkommende ikke træffer nogen beslutning, indfries det største af kravene. Såfremt der foreligger flere lige store krav, indfries det ældste, og såfremt alle er opstået på samme tid, indfries hvert krav proportionalt.*

(2) Hvis fuldbyrdelsen ikke er tilstrækkelig til, at renterne, omkostningerne og hovedkravet indfries, indfries først omkostningerne, herefter renterne og til sidst hovedkravet.

3. Zakon za potrebitelskia kredit (lov om forbrugerkredit, herefter »forbrugerkreditloven«)

Artikel 9. (1) Forbrugerkreditaftalen er en aftale, hvorved en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit i form af henstand med betalingen, lån eller anden tilsvarende form for finansiel facilitet. [Undtagelser]

(2) Forbrugerkreditaftalens parter er forbrugeren og kreditgiveren.

(3) En forbruger er en fysisk person, der ved indgåelsen af en forbrugerkreditaftale ikke handler som led i sin erhvervsmæssige virksomhed.

(4) En kreditgiver er en fysisk eller juridisk person, der yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i udøvelsen af sin erhvervsmæssige virksomhed.

Artikel 10a. (1) Kreditgiveren kan af forbrugeren opkræve gebyrer og provision for tillægsydelser i forbindelse med forbrugerkreditaftalen.

(2) Kreditgiveren må ikke opkræve gebyrer eller provision for aktiviteter i forbindelse med udbetalingen og forvaltningen af kreditten.

(3) Kreditgiveren må kun kræve gebyrer og/eller provision én gang for den samme aktivitet.

(4) Arten, omfanget og den aktivitet, for hvilken der kræves gebyrer og/eller provision, skal fastlægges klart og præcist i forbrugerkreditaftalen.

Artikel 19. (1) Den effektive årlige rente for kreditten udgør de løbende og fremtidige samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten for forbrugeren (renter, andre direkte og indirekte omkostninger, provisioner, vederlag af enhver art, herunder de, der skyldes til formidlerne for indgåelsen af aftalen), udtrykt i procent pr. år af det ydede kreditbeløb.

(2) [Beregning af den effektive årlige rente]

(3) [Følgende omkostninger indgår ikke i beregningen af den effektive årlige rente: 1. omkostninger, som forbrugeren skal bære, hvis vedkommende ikke opfylder sine forpligtelser i henhold til forbrugerkreditaftalen, 2. andre omkostninger end købsprisen for varen eller tjenesteydelsen, som skyldes af forbrugeren, 3. omkostninger ved at føre en konto i forbindelse med forbrugerkreditaftalen, omkostninger ved brugen af et betalingsmiddel, som muliggør betalinger i forbindelse med udbetaling eller indfrielse af kreditten, og lignende.]

(4) Den effektive årlige rente må ikke udgøre mere end fem gange den lovbestemte morarentesats i leva eller fremmed valuta, som er fastsat ved dekret udstedt af Republikken Bulgariens ministerråd.

(5) Kontraktvilkår, der går ud over de i stk. 4 fastsatte, er ugyldige.

(6) Ved betalinger i henhold til aftaler, der indeholder kontraktvilkår, som er blevet erklæret ugyldige i henhold til stk. 5, henføres betalte beløb, som overskrider den i stk. 4 fastsatte grænse, til de efterfølgende afdrag på kreditten.

Artikel 20. (1) De rettigheder, der tilkommer forbrugerne i henhold til denne lov, må ikke begrænses. Enhver aftale, som på forhånd udelukker eller begrænser forbrugernes rettigheder, er ugyldig.

(2) Et afkald på rettigheder, som tilkommer forbrugerne i henhold til denne lov, er ugyldigt.

(3) [Ulovligheden af at udelukke en rettighed, som tilkommer forbrugeren i henhold til denne lov eller en anden EU-medlemsstats lovgivning, når aftalen har direkte sammenhæng med Republikken Bulgariens område eller en anden medlemsstats eller flere medlemsstaters område].

Artikel 21. (1) Ethvert vilkår i en forbrugerkreditaftale, som har til formål eller følge at omgå kravene i denne lov, er ugyldigt.

(2) Ethvert vilkår i en forbrugerkreditaftale med en fast rentesats, som fastsætter en højere erstatning for kreditgiveren end den i artikel 32, stk. 4, fastsatte, er ugyldigt.

Artikel 22. [Andre tilfælde af ugyldighed]

Artikel 23. Hvis en forbrugerkreditaftale er blevet erklæret ugyldig, betaler forbrugeren kun kredittens nettobeløb tilbage og skylder ingen renter eller andre omkostninger for kreditten.

Art. 24. Forbrugerkreditaftaler er også omfattet af bestemmelserne i artikel 143-148 i lov om forbrugerbeskyttelse.

4. Zakon za zashtjita na potrebitelite (lov om forbrugerbeskyttelse, herefter »forbrugerbeskyttelsesloven«):

Artikel 143 (I kraft indtil den 23.12.2019). Et urimeligt kontraktvilkår i en forbruger aftale er enhver aftale, som til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren, idet det:

1. [begrænser den erhvervsdrivendes ansvar, når forbrugeren dør eller beskadiges legemligt som følge af en handling eller udeladelse fra den erhvervsdrivendes side]

2. *udelukker eller begrænser forbrugers lovbestemte rettigheder over for den erhvervsdrivende i tilfælde af, at den erhvervsdrivende ikke har opfyldt forpligtelserne efter aftalen, eller kun har opfyldt dem delvis eller mangelfuldt, herunder muligheden for at udligne en gæld til den erhvervsdrivende med et tilgodehavende hos denne*
3. *underlægger den erhvervsdrivendes ydelser en betingelse, hvis opfyldelse alene afhænger af dennes vilje*
4. [kun indrømmer den erhvervsdrivende, men ikke forbrugeren, en ret til at tilbageholde et indbetalt beløb, når aftalen ikke indgås eller ikke opfyldes]
5. *pålægger en forbruger, som ikke opfylder sine forpligtelser, en uforholdsmæssig stor godtgørelse eller konventionalbod*
6. *tillader den erhvervsdrivende at opsige aftalen efter forgodtbefindende, medmindre der gives forbrugeren samme mulighed, og tillader den erhvervsdrivende at beholde et af forbrugeren indbetalt beløb for tjenesteydelser, som den erhvervsdrivende endnu ikke har leveret, hvis det er den erhvervsdrivende selv, der opsiger aftalen*
7. *tillader den erhvervsdrivende uden rimeligt varsel at bringe en aftale indgået på ubestemt tid til ophør, medmindre der er alvorlige grunde hertil*
8. *fastsætter en uforholdsmæssigt kort frist for forbrugers stiltiende accept af en forlængelse af aftalen, hvis denne ikke gør indsigelse,*
- 8a. *bestemmer, at en aftale med begrænset varighed forlænges automatisk, hvis forbrugeren ikke giver udtryk for, at denne ønsker at opsige aftalen, og den dato, der er fastsat som sidste frist for forbrugeren til at give udtryk for sit ønske om, at aftalen ikke skal forlænges, ligger urimeligt langt fra datoen for aftalens udløb*
9. *kræver forbrugers accept af vilkår, som denne ikke har haft mulighed for at stifte bekendtskab med inden aftalens indgåelse*
10. [tillader den erhvervsdrivende ensidigt at ændre kontraktvilkårene uden en i aftalen anført grund]
11. [tillader den erhvervsdrivende ensidigt uden grund at ændre egenskaberne ved varen]
12. [bestemmer, at vareprisen skal afgøres på tidspunktet for leveringen af varen eller tjenesteydelser, eller tillader den erhvervsdrivende at sætte prisen op, uden at forbrugeren i dette tilfælde har ret til at annullere aftalen]
13. [giver den erhvervsdrivende en ensidig ret til at fortolke kontraktvilkårene]
14. *bestemmer, at forbrugeren har pligt til at opfylde sine forpligtelser, selv om den erhvervsdrivende ikke opfylder sine*

15. *bestemmer, at den erhvervsdrivende uden forbrugerens samtykke kan overdrage aftalen, når dette kan føre til en forringelse af forbrugerens garanti*

16. [ophæver eller indskrænker forbrugerens mulighed for at anlægge søgsmål eller benytte andre retsmidler, uretmæssigt begrænser de bevismuligheder, som forbrugeren har til rådighed, eller pålægger denne en bevisbyrde]

17. [begrænser den erhvervsdrivendes ansvar for de forpligtelser, som er overdraget dennes befuldmægtigede]

18. *ikke giver forbrugeren mulighed for at vurdere de økonomiske konsekvenser af aftalens indgåelse*

19. *fastsætter lignende betingelser.*

Artikel 143 (som ændret ved nr. 100 af 2019). *Et urimeligt kontraktvilkår i en forbruger aftale er en aftale til skade for forbrugeren, som til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen.*

(2) *Et vilkår er urimeligt, hvis det:*

1. [... identisk ordlyd med artikel 143, nr. 1, før ændringen, jf. ovenfor]

2. [... identisk ordlyd med artikel 143, nr. 2, før ændringen, jf. ovenfor]

3. [... identisk ordlyd med artikel 143, nr. 3, før ændringen, jf. ovenfor]

4. [... identisk ordlyd med artikel 143, nr. 4, før ændringen, jf. ovenfor]

5. [... identisk ordlyd med artikel 143, nr. 5, før ændringen, jf. ovenfor]

6. [... identisk ordlyd med artikel 143, nr. 6, før ændringen, jf. ovenfor]

7. [... identisk ordlyd med artikel 143, nr. 7, før ændringen, jf. ovenfor]

8. [... identisk ordlyd med artikel 143, nr. 8, før ændringen, jf. ovenfor]

9. [bestemmer, at en aftale med begrænset varighed forlænges automatisk, hvis forbrugeren ikke giver udtryk for, at denne ønsker at opsige aftalen]

10. [tidligere nr. 9, jf. ovenfor]

11. [tidligere nr. 10, jf. ovenfor]

12. [tidligere nr. 11, jf. ovenfor]

13. [tidligere nr. 12, jf. ovenfor]

14. [tidligere nr. 13, jf. ovenfor]

- 15. [tidligere nr. 14, jf. ovenfor]
- 16. [tidligere nr. 15, jf. ovenfor]
- 17. [tidligere nr. 16, jf. ovenfor]
- 18. [tidligere nr. 17, jf. ovenfor]
- 19. [tidligere nr. 18, jf. ovenfor]
- 20. [tidligere nr. 19, jf. ovenfor].

Artikel 144. (1) [Artikel 143, stk. 2, nr. 7 gælder ikke, når en leverandør af finansielle tjenesteydelser forbeholder sig ret til ensidigt og uden varsel at bringe en aftale, der er indgået på ubestemt tid, til ophør, hvis der foreligger en gyldig grund.]

(2) [Artikel 143, stk. 2, nr. 11, gælder ikke for vilkår, hvorved 1. en leverandør af finansielle tjenesteydelser forbeholder sig ret til i tilfælde, hvor der er gyldig grund, uden varsel at ændre den rentesats, som forbrugeren skal betale, eller beløbet for andre udgifter i forbindelse med finansielle tjenesteydelser, 2. en leverandør af finansielle tjenesteydelser forbeholder sig ret til ensidigt at ændre betingelserne for en aftale, der er indgået på ubestemt tid]

(3) [Artikel 143, stk. 2, nr. 7, 11 og 13, gælder ikke for 1. forretninger i forbindelse med værdipapirer, finansielle instrumenter og andre varer eller tjenesteydelser, hvis pris er bundet til svingninger i en kurs, et børsindeks eller en finansmarkedsrente, 2. aftaler om køb eller salg af fremmed valuta]

(4) [Artikel 143, stk. 2, nr. 13, gælder ikke for prisreguleringsklausuler]

Artikel 145. (1) *Det vurderes, om et kontraktvilkår er urimeligt, under hensyn til hvilken type varer eller tjenesteydelser aftalen omfatter, og ved på tidspunktet for aftalens indgåelse at tage hensyn til alle omstændighederne i forbindelse med dens indgåelse samt til alle andre vilkår i aftalen eller i en anden aftale, som hænger sammen med denne.*

(2) *Vurderingen af, om kontraktvilkårene er urimelige, omfatter hverken definitionen af aftalens hovedgenstand eller overensstemmelsen mellem pris og varer eller mellem tjenesteydelser og betalingen herfor, for så vidt disse vilkår er affattet klart og forståeligt.*

Artikel 146. (1) *Urimelige kontraktvilkår i aftaler er ugyldige, medmindre de har været genstand for individuel forhandling.*

(2)-(4) [Bestemmelserne fastsætter, hvornår vilkår har været genstand for individuel forhandling, og hvorledes dette bevises.]

(5) *Urimelige kontraktvilkår i en forbrugeraftale medfører ikke, at denne er ugyldig, hvis den kan opretholdes uden disse kontraktvilkår.*

Artikel 147. (1) *Kontraktvilkårene i aftaler, der tilbydes forbrugerne, skal være affattet klart og præcist.*

(2) *Hvis der opstår tvivl om et kontraktvilkårs betydning, gælder den fortolkning, som er mest gunstig for forbrugeren.*

[...]

Artikel 147a. (1) *Ved indgåelsen af en aftale med en forbruger er generelle forretningsbetingelser, som indføres i aftalen, kun bindende for forbrugeren, hvis denne har fået dem forelagt og accepteret dem.*

(2) *Forbrugernes accept af de generelle forretningsbetingelser skal bekræftes ved underskrift.*

(3)-(5) [Bestemmelserne regulerer, hvorledes det dokumenteres, at den erhvervsdrivende har forelagt forbrugeren en underskrevet udgave af de generelle forretningsbetingelser, og dennes accept heraf].

Artikel 147b. (1) *Den erhvervsdrivende er forpligtet til at oplyse forbrugeren om enhver ændring i de generelle forretningsbetingelser, som er indført i aftalen, gennem det telefonnummer, den e-mail- eller den postadresse, som forbrugeren har angivet, senest syv dage efter ændringen.*

(2)-(5) [parternes øvrige handlinger ved ændring af de generelle forretningsbetingelser]

Artikel 148. (1) *Forbrugerbeskyttelsesstyrelsen:*

1.-4. [Forbrugerbeskyttelsesstyrelsens beføjelser i tilfælde af urimelige kontraktvilkår i standardaftaler]

(2)-(4) [Forbrugerbeskyttelsesstyrelsens beføjelser i tilfælde af urimelige kontraktvilkår i standardaftaler]

5. Fortolkningsdom nr. 4 afsagt af Varhoven kasationen sad (øverste kassationsdomstol), OSGTK [sat af afdelingen for civile sager og afdelingen for handelssager i fællesskab], af 18. juni 2014, præmis 2.b. *Retten fastslog: »I henhold til den udtrykkelige bestemmelse i retsplejelovens artikel 410, stk. 1, skal anmodningen opfylde betingelserne i artikel 127, stk. 1, dvs. at den skal indeholde en beskrivelse af de omstændigheder, som kravet er baseret på. I denne forstand er en præcis angivelse af kravet, både materielt og med hensyn til beløbets størrelse, en betingelse for, at der foreligger en forskriftsmæssig anmodning, som kan danne grundlag for udstedelsen af et betalingspåbud. Såfremt anmodningen ikke angiver sit grundlag tilstrækkelig præcist, skal den afslås; den ret, der er*

kompetent for så vidt angår betalingspåkrav, må ikke udlede grundlaget af de dokumenter, der er vedlagt anmodningen. Som begrundelse herfor anføres det, at retten i en sag om betalingspåkrav som omhandlet i retsplejelovens artikel 410 ikke optager beviser (formålet med sagen er ikke anerkendelsen af kravet som sådan, men kun at prøve, om dette er omtvistet), og at der dermed ikke på baggrund af bilagene til anmodningen kan drages nogen konklusioner om, hvorvidt der foreligger et krav, eller om grundlaget herfor. I en situation som omhandlet i retsplejelovens artikel 417, hvor retten afsiger kendelse på grundlag af dokumenter fremlagt af rekvirenten, kan grundlaget og genstanden for fordringen dog anerkendes på grundlag af dokumenterne, eftersom det er obligatorisk i lovens forstand at vedlægge disse den anmodning, på hvis grundlag fuldbyrdsgrundlaget udstedes, idet det er en betingelse for udstedelsen, at der foreligger et eksigibelt krav, som netop dokumenteres af disse dokumenter.»

6. Endelige afgørelser truffet af Sofjiski gradski sad (byretten i Sofia) i lignende sager: kendelse [af] 30. juni 2020, kendelse af 27. november 2020 og yderligere kendelser. I appelsagen anlagt af »Profi Kredit Bulgaria« EOOD til prøvelse af afvisningen af en anmodning om udstedelse af et betalingspåbud i henhold til retsplejelovens artikel 410 vedrørende krav i henhold til en forbrugerkreditaftale med et vilkår om »vederlag for købet af en pakke af tillægsydelser« fastslog retten, at vilkåret var ugyldigt i henhold til forbrugerkreditlovens artikel 10a, stk. 2, og artikel 19, stk. 4. Herefter fastslog Sofjiski gradski sad, at bestemmelsen i obligationslovens artikel 76, stk. 2, finder anvendelse på beløb, som skyldneren bl.a. har erlagt med henblik på indfrielse af de krav, der er ugyldige som følge af vilkårenes urimelighed.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb

- 1 Sagen vedrører en anmodning fra Profi Kredit Bulgaria EOOD, et bulgarsk selskab (herefter »Profi Kredit«), af 21. oktober 2020 om udstedelse af et betalingspåbud vedrørende et pengekrav som omhandlet i retsplejelovens artikel 410 mod skyldneren T.I.T., en bulgarsk statsborger, på i alt 5 218,69 leva (BGN) (ca. 2 609 EUR), som udgøres af et hovedkrav på 2 035,34 BGN, aftalemæssige renter for perioden fra den 11. juli til den 11. august 2020 på 1 160,46 BGN, et vederlag for købet af en pakke af tillægsydelser på 1 765, 61 BGN, morarenter for perioden fra den 12. april 2018 til den 11. august 2020 på 212,17 BGN samt morarenter for perioden fra den 11. august 2020 til den 19. oktober 2020 på 45,11 BGN.
- 2 I sin anmodning anførte Profi Kredit, at de krav, som blev gjort gældende, fulgte af en forbrugerkreditaftale indgået mellem parterne den 29. december 2017, som var vedlagt anmodningen. Skyldneren havde betalt elleve forfaldne afdrag og havde misligholdt aftalen. Herefter blev kreditten erklæret ophævet før tid; forbrugeren blev oplyst herom.

- 3 Ved afgørelse af 9. november 2020 fastslog retten under hensyntagen til sin pligt i henhold til retsplejelovens artikel 411, stk. 2, nr. 3, og til den forpligtelse, som er indført ved Domstolens praksis, til ex officio at undersøge, om et kontraktvilkår er urimeligt, når den råder over de oplysninger om de retlige eller faktiske omstændigheder, som denne prøvelse kræver (C-147/16, C-243/08), at det i betragtning af de dokumenter, der var fremlagt under sagen, var sandsynligt, at kontraktvilkåret om pakken af tillægsydelse var urimeligt. Den fastslog, at aftaleforholdet mellem parterne i den konkrete sag udgør en forbrugerkreditaftale som omhandlet i forbrugerkreditlovens artikel 9, stk. 1, og at forbrugerkreditlovens og forbrugerbeskyttelseslovens bestemmelser derfor finder anvendelse. I materiel henseende fastslog retten, at den pakke af tillægsydelse, som omhandles i aftalens punkt V, og hvorom der skal indgås en særskilt aftale, [...] indebærer betalingen af et vederlag på 2 292,48 BGN, idet de tjenesteydelse, der leveres mod denne betaling, ikke er anført udtømmende som obligatorisk foreskrevet i forbrugerkreditlovens bestemmelser. Desuden er priserne for tjenesteydelse ikke anført individuelt, heller ikke i aftalen. Ydermere sker betalingen af vederlaget som en sikrende foranstaltning, dvs. at den kun skyldes for den »mulige levering« af ydelse, uanset om der gøres brug af en af ydelse i aftaleperioden. I præambelen til aftalen anføres det nemlig, at kravet på vederlag for leveringen af de angivne tillægsydelse opstår ved underskrivelsen af aftalen, og at hele kravet opretholdes, selv om der ikke gøres brug af nogen af tjenesteydelse. I henhold til den vedlagte betalingsplan måtte skyldneren i 36 måneder betale for noget, som han ikke brugte. Den forelæggende ret citerer Domstolens dom af 16. juli 2020 i sag C-686/19 vedrørende begrebet »samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten« i artikel 3, litra g), i direktiv 2008/48/EF. Ifølge retten er det sandsynligt, at den omtvistede aftale er til skade for forbrugeren som omhandlet i forbrugerbeskyttelseslovens artikel 143, som finder anvendelse i den konkrete sag, idet den bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelse ifølge aftalen til skade for forbrugeren, og at anmodningen derfor delvis, for så vidt angår vederlaget for købet af en pakke af tillægsydelse på 1 765,61 BGN, skal afslås.
- 4 Herpå fastslog retten under hensyntagen til sagsøgerens oplysning om, at skyldneren havde betalt elleve afdrag, og størrelsen af de krævede beløb, at skyldneren i alt havde betalt et beløb på 1 988,69 BGN, hvormed renterne for vederlaget og herefter hovedkravet skulle indfries i henhold til den i obligationslovens artikel 76, stk. 2, fastsatte rækkefølge. På baggrund af størrelsen af de beløb, der gøres gældende i anmodningen, konstaterede retten, at beløbene også er blevet henført til de krav, der gøres gældende vedrørende pakken af tillægsydelse, selv om de skulle have været henført til de øvrige rater. Dermed var der ifølge retten med disse betalinger i henhold til obligationslovens artikel 76, stk. 2, blevet betalt 16 hele rater og en del af 17. rate af hovedkravet (med forfald den 11. juni 2019) og 17 hele rater af renterne. Således var der blevet betalt 1 206,06 BGN i renter og 782,63 BGN af hovedkravet, og derfor bestod der fortsat et hovedkrav på 1 617,37 BGN og renter på 609,90 BGN. Vedrørende de morarenter, der blev gjort gældende for perioden fra den 12. april 2018 til den 19. oktober 2020 (på i alt 257,28 BGN), afgjorde retten, at disse var berettigede for

perioden fra den 11. juni 2019 (henset til henføringen af betalingerne til de næste rater i henhold til obligationslovens artikel 76, stk. 2) til den 19. oktober 2020; retten fastsatte i henhold til retsplejelovens artikel 162 beløbsstørrelsen til 204,53 BGN; for så vidt angår differencen i forhold til de 257,28 BGN, der blev gjort gældende (altså 52,75 BGN), blev anmodningen afslået. Med denne begrundelse afslog retten delvis Profi Kredits anmodning af 21. oktober 2020 om udstedelse af et betalingspåbud i henhold til artikel 411, stk. 2, nr. 3.

- 5 Ved betalingspåbud af 9. november 2020 fastslog Sofijski rajonen sad (kredsdomstolen i Sofia) i et lukket forberedende retsmøde gennemført på denne dato, at betingelserne for at imødekomme anmodningen, herunder på grundlag af retsplejelovens artikel 411, stk. 3, var opfyldt, og afgjorde, at skyldneren skulle betale kreditoren, Profi Kredit, et beløb på 1 617,37 BGN, som udgøres af følgende: et hovedkrav ifølge forbrugerkreditaftalen af 29. december 2017 med tillæg af lovbestemte renter fra den 21. oktober 2020 indtil indfrielsen af kravet, ordinære renter på 609,90 BGN for perioden fra den 11. juli 2019 til den 11. august 2020, godtgørelse for misligholdelse i samme omfang som de lovbestemte renter på 204,53 BGN for perioden fra den 11. juni 2019 til den 19. oktober 2020 samt sagsomkostninger til retsafgifter på 48,63 og til juridisk rådgivning på 23,30 BGN.
- 6 Sagsøgeren Profi Kredit iværksatte appel ved Sofijski gradski sad (byretten i Sofia) til prøvelse af afgørelsen afsagt af Sofijski rajonen sad af 9. november 2020. Sofijski gradski sad fastslog ved kendelse af 16. februar 2021, at retten skal afvise anmodningen om udstedelse af et betalingspåbud i henhold til retsplejelovens artikel 411, stk. 2, nr. 3, hvis anmodningen er baseret på et urimeligt vilkår i en forbruger aftale eller der er begrundet mistanke herom. Appelretten anså sagsøgerens indvending om, at retten i første instans ikke havde beføjelse til at undersøge kontraktvilkårs gyldighed, for at være ubegrundet, eftersom retten ex officio, og uden at skyldneren har gjort indsigelse, kan fastslå, at kontraktvilkår strider mod loven eller redelig handlemåde; denne forpligtelse er pålagt retten ved retsplejelovens artikel 411, stk. 2, nr. 2. Et yderligere argument herfor udgøres af Den Europæiske Unions Domstols praksis, hvorefter den nationale ret ex officio skal undersøge, om kontraktvilkår, som er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 93/13, er urimelige, og dermed afhjælpe denne urimelighed. I materiel henseende lagde appelretten til grund, at et kontraktvilkår i en forbrugerkreditaftale er urimeligt, hvis det forpligter forbrugeren til at betale kreditgiveren et vederlag for leveringen af tillægsydelser.
- 7 Herefter fastslog appelretten, at søgsmålet i det øvrige var begrundet, eftersom retten er forpligtet til at udstede et betalingspåbud i henhold til retsplejelovens artikel 410, hvis de i retsplejelovens anførte betingelser [opregning af betingelserne] er opfyldt. Undtagelserne er anført i retsplejelovens artikel 411, stk. 2, nr. 1-5. Formålet med sagen er ifølge appelretten ikke anerkendelsen af kravet som sådan, men kun at prøve, om dette er omtvistet. Derfor er undersøgelsen af, om det krav, der gøres gældende, er begrundet, ikke omfattet af rettens beføjelser. Dette spørgsmål skal afklares ved en sag anlagt af

kreditgiverens som omhandlet i retsplejelovens artikel 422, såfremt skyldner gør brug af sin indsigelsesret i henhold til artikel 414. Appelretten fastslog, at retten i første instans begik en fejl, da den afgjorde, at en del af det påberåbte hovedkrav ifølge forbrugerkreditaftalen og en del af de ordinære renter og morarenterne ikke var skyldigt, fordi kontraktvilkåret om pakken af tillægsydelse var ugyldigt, og som følge af de afdrag, som skyldneren havde betalt, og som var blevet henført i henhold til obligationslovens artikel 76, stk. 2, eftersom denne afgørelse overskred rettens undersøgelsesbeføjelser ved udstedelsen af et betalingspåbud. Kravene om betaling af hovedkravet og renterne var ifølge appelretten i materiel henseende og med hensyn til beløbets størrelse tilstrækkelig præcist anført i anmodningen, og hvis ingen af betingelserne i retsplejelovens artikel 411, stk. 2, nr. 1-3, er opfyldt, er betingelserne for at udstede et betalingspåbud i henhold til retsplejelovens artikel 410 opfyldt. Spørgsmålet om, hvorvidt betalingsforpligtelsen gælder i fuldt omfang, skal undersøges i forbindelse med et eventuelt efterfølgende anerkendelsessøgsmål som omhandlet i retsplejelovens artikel 422. [*Gentagelse af beløbene*]

- 8 På denne baggrund stadfæstede Sofijski gradski sad afgørelsen afsagt af Sofijski rayonen sad af 9. november 2020 for så vidt angår den del, hvorved Profi Kredits anmodning vedrørende beløbet på 1 765,61 BGN bestående af vederlaget for en pakke af tillægsydelser blev afslået. I det øvrige ophævede den afgørelsen og afsagde følgende kendelse: *»Der udstedes et betalingspåbud i henhold til retsplejelovens artikel 410 til gunst for Profi Kredit Bulgaria mod skyldneren vedrørende et beløb på 417,97 BGN (differencen mellem hele det påberåbte hovedkrav på 2035,34 BGN ifølge forbrugerkreditaftalen af 29.12.[2017] og det allerede tilkendte beløb på 1617,37 BGN), et beløb på 550,56 BGN (differencen mellem de samlede påberåbte ordinære renter for perioden fra den 11.7.2019 til den 11.8.2020 på 1160,46 BGN og det allerede tilkendte beløb på 609,90 BGN) og et beløb på 52,75 BGN (differencen mellem de samlede påberåbte morarenter for perioden fra den 12.4.2018 til den 19.10.2020 på 257,28 BGN og det allerede tilkendte beløb på 204,53 BGN for perioden fra den 11.6.2019 til den 19.10.2020) med tillæg af de lovbestemte renter af hovedkravet fra den 21. oktober 2020, indtil hele betalingen sker, samt yderligere omkostninger på 96,38 BGN for den erlagte retsafgift og vederlaget til en juridisk rådgiver«*. Ved denne endelige kendelse hjemviste appelretten sagen til Sofijski rajonen sad med pålæg om at udstede et betalingspåbud i overensstemmelse med kendelsen.

Hovedsagens parter væsentlige argumenter

- 9 Sagsøgeren har nedlagt påstand om udstedelse af et betalingspåbud vedrørende et pengekrav ifølge en forbrugerkreditaftale. Eftersom sagen om betalingspåkravet indtil udstedelsen af et betalingspåbud føres ensidigt, har skyldneren, der er forbruger, ikke afgivet nogen udtalelse. De begrundelser, som er blevet anført af de forskellige retsinstanser, der har behandlet sagen, er delvis forskellige, for det første med hensyn til omfanget af forbrugerbeskyttelsen og specifikt med hensyn

til spørgsmålet om, hvorledes retten skal opfylde sin forpligtelse til at forhindre konsekvenserne af urimelige kontraktvilkår.

Kort fremstilling af begrundelsen for den præjudicielle forelæggelse

- 10 Af de faktiske omstændigheder i den foreliggende sag fremgår følgende: Der foreligger en anmodning om udstedelse af et betalingspåbud i henhold til retsplejelovens artikel 410. Denne sag føres ensidigt indtil udstedelsen af påbuddet. Ved den indgivne anmodning ønskes udstedelsen af et betalingspåbud (en domstolsafgørelse, hvorved retten bestemmer, at skyldneren over for rekvirenten skal opfylde de krav, som er blevet anerkendt ved afgørelsen) vedrørende krav ifølge en forbrugerkreditaftale. Alle retter, der har kompetence i sagen, har udtrykt begrundet mistanke om, at dele af kravene er baseret på urimelige kontraktvilkår, som forhøjer de krav, der følger af kreditten. Ifølge sagsøgerens oplysninger har skyldneren (forbrugeren) udført betalinger, som bl.a. er blevet anvendt til opfyldelse af krav, der følger af de urimelige kontraktvilkår.
- 11 Såfremt betalinger i henhold til de urimelige kontraktvilkår – således som Sofijski gradski sad har lagt til grund i andre afgørelser – skal henføres til de ubetalte dele af kreditaftalen (hovedkrav og renter) i henhold til forbrugerkreditlovens artikel 19, stk. 6, dvs. såfremt der skal ske en henføring ex officio, hvis det kontraktvilkår, på grundlag af hvilket forbrugeren har udført en betaling, kvalificeres som urimeligt, vil det ved rettens udstedelse af et betalingspåkrav ikke være nødvendigt, at forbrugeren gør indsigelse som omhandlet i retsplejelovens artikel 414, eller at der gennemføres en sag, hvori vedkommende kan udøve sin ret til modregning. Med henblik herpå citerer den forelæggende ret punkt 1 og 2 i konklusionen i Den Europæiske Unions Domstols dom i sag C-243/08.
- 12 Den forelæggende ret anser det for vigtigt at fastslå, om den nationale ret, når den i sager uden forbrugers deltagelse har en mistanke, undersøger, om et kontraktvilkår er urimeligt, og fremlægger de retlige og faktiske omstændigheder, som denne prøvelse kræver, **helt skal afvise** at udstede et betalingspåbud som omhandlet i retsplejelovens artikel 410 eller **delvist skal afvise** dette med hensyn til det specifikke kontraktvilkår, idet den **ex officio** skal tage hensyn til **konsekvenserne** af kontraktvilkårets urimelighed, hvis der foreligger oplysninger om betalinger, som er baseret herpå, og om retten er bundet af påbud fra en højere retsinstans, som, selv om denne anser et kontraktvilkår for at være urimeligt, træffer afgørelse om udstedelse af et betalingspåbud som omhandlet i retsplejelovens artikel 410, hvorved den i materiel henseende undlader at tage hensyn til en del af konsekvenserne af kontraktvilkårets urimelighed. Sidstnævnte har sammenhæng med sikringen af effektive retsmidler for forbrugerne, eftersom national ret kun tillader modregning af krav, hvis der udøves en subjektiv rettighed, og kun undtagelsesvis, i henhold til forbrugerkreditlovens artikel 19, stk. 6. Derfor: Såfremt artikel 6, stk. 1, i direktiv 93/13/EØF forpligter retten til i sager uden skyldnerens deltagelse ex officio at undlade at anvende et kontraktvilkår over for en forbruger ved mistanke om urimelighed, men ikke

forpligter retten til helt, men kun delvis at afvise at udstede et betalingspåkrav, skal retten da, hvis der foreligger oplysninger om, at en af forbrugerens betalinger er baseret på det urimelige kontraktvilkår, ex officio tage hensyn til konsekvenserne af kontraktvilkårets urimelighed, idet den tilsvarende anvendelse af forbrugercreditlovens artikel 19, stk. 6, sammenholdt med obligationslovens artikel 76, stk. 2, er lovlige i henhold til national ret og også er sket i de lignende sager, der er anført ovenfor?

- 13 Der er en interesse i en anmodning om fortolkning, eftersom Den Europæiske Unions Domstols hidtidige praksis ikke indeholder nogen svar på de specifikke spørgsmål. Det fremgår ikke klart af den eksisterende og anførte praksis fra Domstolen, om denne fortolkning omfatter spørgsmålene. På baggrund heraf finder den forelæggende ret det nødvendigt at anmode om Domstolens besvarelse af de anførte præjudicielle spørgsmål og udsætte hovedsagen på grundlag af artikel 267, stk. 2, TEUF.